

NaturErhvervstyrelsen
Økologi

Center for Jordbrug,
Nyropsgade 30
1780 København V

Høringssvar om forslag til lov om ændring af lov om landbrugsejendomme og lov om ændring af lov om jordfordeling og offentligt køb og salg af fast ejendom til jordbrugsmæssige formål m.m. (jordfordelingsloven).

Efter anmodning følger hermed fornyet høringssvar vedrørende forslag til lov om ændring af lov om landbrugsejendomme og lov om ændring af lov om jordfordeling og offentligt køb og salg af fast ejendom til jordbrugsmæssige formål m.m. (jordfordelingsloven). Dette høringssvar afgives på vegne af alle statsforvaltninger.

Med de foreslåede ændringer vil der skeen

- nedlæggelse af jordbrugskommissionerne,
- sammensætningen af jordfordelingskommissionerne ændres,
- reglerne om jordbrugsanalyserne ændres således, at kommunalbestyrelserne fremadrettet skal udarbejde og offentliggøre en jordbrugsanalyse i hver valgperiode og
- en række mindre ændringer i landbrugsloven.

Lovforslagets § 1 – foreslåede ændringer til landbrugsloven.

Vedr. jordbrugsanalyserne:

Nr. 1

Landbrugslovens § 3 foreslås ændret til:

“Kommunalbestyrelserne skal mindst én gang i hver valgperiode i samarbejde med Fødevareministeriet udarbejde og offentliggøre en analyse af jordbrugserhvervene, der skal sikre, at de jordbrugsmæssige interesser indgår i de regionale udviklingsplaner, kommuneplanerne og lokalplanerne.”

Kommunalbestyrelsen skal således fremadrettet efter forslaget overtage den opgave, som Statsforvaltningerne nu har i forbindelse med udarbejdelse og offentliggørelse af jordbrugsanalyse.

Udarbejdelse og offentliggørelse af jordbrugsanalyserne i dag:

På vegne af alle Statsforvaltningerne udarbejder Statsforvaltningen Nordjylland dag jordbrugsanalyser for alle landets kommuner.

Jordbrugsanalyserne består af 68 forskellige kort som dækker 21 forskellige jordbrugsrelaterede emner. Datagrundlaget for disse kort er en sammenkædning af de seks registre: "Generelle Landbrugsregister", "Centrale Husdyrregister", "Gødningsregnskaber", "Offentlige InformationsServer", "GEUS Jupiter (Boringsdatabase)" og "Centrale Virksomhedsregister" samt oplysninger fra forskellige brancheforeninger. Af disse datagrundlag er kun Gødningsregnskaberne og GEUS Jupiter offentligt tilgængelige. Resten skal købes eller kan kun indhentes af offentlige myndigheder.

Som et led i processen med at få udarbejdet og vedligeholdt de nuværende kort har Statsforvaltningen for Region Nordjylland løbende dialog med henholdsvis kommunerne og interessenter i form af Landbrug & Fødevarer, Videncenter for Landbrug, Kommunernes Landsforening, Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet og NaturErhvervstyrelsen. Dialogen betyder, at internetsiden løbende vedligeholdes og er i konstant udvikling for bl.a. at kunne følge med de statslige krav til kommunerne. Her tænkes der fx. på samarbejdet med Miljøstyrelsen om kortlægning af udvikling af husdyr for vandoplande samt arbejdet med at konkretisere biogaspotentialer og placeringen af store husdyrbrug.

Alle kort er defineret og præciseret af Statsforvaltningen Nordjylland. Nogle af kortene i jordbrugsanalyserne er udarbejdet med bistand fra ConTerra, som har leveret data på baggrund af Statsforvaltningens kravspecifikation. En del af disse kort har Statsforvaltningen viderebearbejdet for at imødekomme bestemte behov hos kommunerne. De øvrige kort er fuldt ud udarbejdet af Statsforvaltningen Nordjylland.

Offentliggørelse af jordbrugsanalyserne sker via internetportalen www.jordbrugsanalyser.dk.

Statsforvaltningen Nordjylland udarbejder således kort, validerer data, står for opsætning og vedligeholdelse af en kørende WebGIS portal og hoster portalen.

Samarbejdet med kommunalbestyrelserne i dag:

I dag foregår samarbejdet med kommunalbestyrelserne bl.a. via en følgegruppe bestående af 10 kommuner, som repræsenterer både kommuner med meget husdyrdrift og kommuner med meget planteavl. Følgegruppen bliver brugt til sparring bl.a. i forhold til prioriteringer af mulige kort samt afklaring af behov og ønsker for nye kort. Endvidere har Statsforvaltningen dagligt kontakt med praktikerne i kommunerne i form af planlæggere og sagsbehandlere i forhold til rådgivningen af disse. Rådgivningen drejer sig bl.a. om forståelsen af kortene og data bag disse, anvendelsen af mulighederne i kortene, herunder muligheden for at kombinere kort og data m.v.

Samarbejdsprojekter der knytter sig til jordbrugsanalyserne i dag:

1. Samarbejde med Aalborg Stift.

I forbindelse med fordeling af administrative opgaver mellem stifterne, er det besluttet, at Aalborg Stift med virkning fra 1. januar 2013 skal varetage screeningsopgaven vedrørende lokalplaner for hele landet. I forbindelse med placeringen af opgaven i Aalborg Stift er der lagt vægt på mulighederne for at samarbejde med Statsforvaltningen Nordjylland grundet jordbrugsanalyserne. Statsforvaltningen Nordjylland skal via jordbrugsanalyserne bistå Stiftet med værktøjer til denne opgave.

2. Samarbejde med Aalborg Universitet.

Statsforvaltningen Nordjylland har i dag et godt og tæt samarbejde med Aalborg Universitets landinspektøruddannelse. Vi har med udgangspunkt i jordbrugsanalyserne sammen udviklet innovationsprojekter for jordbrugsområdet, har landinspektørstuderende i praktik og afholder i fællesskab temadage om jordbrugsanalyserne for kommunerne.

Fremtiden ifølge lovforslaget:

I bemærkningerne til lovforslaget er ikke anført noget nærmere om, hvordan en analyse af jordbrugserhvervene praktisk skal udarbejdes af kommunerne og hvor og hvordan kommunerne skal offentliggøres jordbrugsanalyser.

Set i forhold til de opgaver, som Statsforvaltningen Nordjylland hidtil har løst vedrørende jordbrugsanalyserne, er det vanskeligt at forstå, at "kommunerne pålægges hermed ikke yderligere opgaver i forhold til de opgaver, kommunerne skal varetage vedrørende jordbrugsanalyserne i den gældende lov" som det nævnes i bemærkningerne til lovforslagets enkelte bestemmelser (side 18 øverst).

Placering af opgaven hos kommunalbestyrelserne:

Før kommunalreformen var opgaven med at udarbejde jordbrugsanalyserne placeret hos amterne. Ressourceforbruget til udarbejdelsen af jordbrugsanalyserne var markant højere end i Statsforvaltningerne, der nu løser opgaven samlet ved Statsforvaltningen Nordjylland.

Det er uklart, hvordan kommunalbestyrelserne skal løse opgaven med jordbrugsanalyserne uden at der tilføres kommunerne ressourcer hertil.

Styrken ved den nuværende internetportal er, at den er udarbejdet af Statsforvaltningerne, der neutralt forholder sig til fakta indhentet mange steder fra, at den rækker ud over kommunegrænserne og giver et ensartet referencegrundlag for planlæggerne og sagsbehandlere i og på tværs af kommunerne. Det nuværende ensartede referencegrundlag er særlig vigtigt for kommunerne i forbindelse med planlægningen af biogasanlæg, store husdyrbrug m.m., som følge af planerne om Grøn Vækst. Den tværkommunale planlægning, hvor et fælles referencegrundlag er en nødvendighed har været anført, som afgørende for, at kommunerne når "målene" i Grøn Vækst initiativet.

Flytning af portalen til NaturErhvervstyrelsen:

Jordbrugsportalen er udviklet i Statsforvaltningen Nordjylland, der med opgaveløsningen har opnået betydelig viden om og erfaring med drift og opdatering af portalen. Viden om programmer og kortmateriale er til stede i Statsforvaltningen.

En fysisk flytning af den nuværende portal til NaturErhvervstyrelsen må forventes at ville medføre store omkostninger.

Der ville skulle etableres en ny internet portal til at hoste de allerede eksisterende oplysninger. Historikken er vigtig for kommunerne i forhold til at se udviklingen.

Det må forventes, at det tager lang tid at foretage en ny opsætning af det allerede eksisterende, meget omfattende datamateriale. Hertil kommer, at data skal opdateres, ligesom en flytning vil betyde videnstab.

Bemærkninger til baggrunden for lovforslaget.

I bemærkningerne til lovforslaget, afsnit 2 – Baggrund for lovforslaget, anføres som begrundelse for samling af landbrugslovens administration i NaturErhvervstyrelsen stordriftsfordele, ensartet administration for hele landet, mere ensartede afgørelser, etablering af et samlet fagligt miljø, faglig bæredygtighed og kvalitet på området, lettere at tilpasse administrationen, enkel sagsbehandling, når sagerne ikke længere skal forelægges jordbrugskommissionerne og synergi i forhold til NaturErhvervstyrelsens øvrige opgaver.

I forhold til de anførte begrundelser for centralisering vil disse blive indfriet uanset om opgaverne samles i NaturErhvervstyrelsen eller i én statsforvaltning, ligesom en evt. besparelsesgevinst ved stordriftsfordele og selve nedlæggelsen af kommissionerne også vil blive indfriet uanset hvor opgaven samles.

Ved en nedlæggelse af jordbrugskommissionerne er der intet til hinder for, at sagsbehandlingen af sagerne efter landbrugsloven fortsat kan placeres i én Statsforvaltning.

Statsforvaltningerne bemærker, at der ikke på noget tidspunkt siden statsforvaltningerne overtog opgaverne med landbrugslovens administration har været rejst kritik af den sagsbehandling, som har fundet sted.

Som statsforvaltningerne tidligere har peget på, vil der ved en placering af opgaverne ved Statsforvaltningen Nordjylland kunne bibeholdes den synergieffekt, der er i samspillet med Aalborg Universitet bl.a. omkring praktikpladser for landinspektørstuderende og innovationsprojekter.

Nogle af driftsomkostningerne må i øvrigt forventes at være lavere i Nordjylland end Hovedstaden.

På statsforvaltningernes vegne

Anette Ravnholt
Kontorchef